

УДК 612.67+612.313+611.716.4:616.12 – 008.331.1] – 001.17

©М. С. Гнатюк, Л. Я. Посоленик

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Морфометрична оцінка вікових структурних змін піднижньощелепної залози

Відомо, що різні ураження піднижньощелепної залози нерідко зустрічаються у клініці та з віком мають тенденцію до зростання. У зв'язку з наведеним, морфологи посилили цікавість до вікового морфогенезу вказаного органа, який до сьогодні повністю не з'ясований.

Враховуючи наведене, метою даної роботи було морфометричне дослідження вікової структурної перебудови піднижньощелепної залози у статевозрілих свиней-самців в'єтнамської породи.

Комплексом морфологічних методів дослідження (гістологічних, гістохімічних, морфометричних) було вивчено підщелепні залози 17 тварин, яких поділили на 2 групи. 1-ша група нараховувала 8 свиней 3,5 – 4-місячного віку, 2-га – 9 тварин 6,5 – 7-місячного віку.

Морфометрично на гістологічних препаратах піднижньощелепної залози визначали висоту сероцитів, діаметр їх ядер, ядерно-цитоплазматичні відношення у цих клітинах, діаметр ацинусів та їх площу перерізу, стромально-паренхіматозні відношення.

Встановлено, що з віком висота сероцитів зростала на 5,8 %, діаметр їх ядер – на 6,0 %, діаметр ацинусів – на 5,5 %, площа їх перерізу – на 8,6 %, стромально-паренхіматозні відношення – на 5,1 %, ядерно-цитоплазматичні відношення не змінювалися.

На основі отриманих даних можна стверджувати, що у 6,5 – 7-місячних свиней посилюється функція підщелепної залози при стабільному структурному клітинному гомеостазі.

УДК 616.314.18-002.4:379-008.64]-092.9

©К. М. Дуда, О. І. Лебідь

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Особливість імунологічної адаптації в сироватці крові щурів із пародонтитом при цукровому діабеті 2 типу

Метою дослідження було вивчити вплив гіперглікемії в крові на гуморальну ланку імунної системи та визначити взаємозв'язок між ними при пародонтиті на тлі стрептозотоцин-індукованого цукрового діабету 2 типу.

Аналіз показників клітинного імунітету вказує на те, що у тварин з цукровим діабетом 2 типу показник CD-4 лімфоцитів був на 28 % нижчим, ніж у здорових тварин. Дещо менше зниження ми відмітили стосовно CD-8 лімфоцитів – на 12 % від норми, що призвело до зниження імунорегуляторного індексу з

$1,52 \pm 0,06$ до $1,25 \pm 0,04$. Моделювання гострого пародонтиту супроводжувалося змінами показників клітинного імунітету. Зокрема, на 2-гу добу в тварин показник CD-4 склав 120 % від рівня здорових, а CD-8 – 110 %, що спричинилося до зростання імунорегуляторного індексу в 1,17 раза. Достовірні зміни ми відмітили і на 8-му добу – CD-4 склав 121 % від норми, CD-8 – 105 %. Такі зміни виражалися у дещо меншому зростанні співвідношення CD-4/CD-8, яке становило – $1,74 \pm 0,04$. Отже, у тварин спостерігається

нормальний перебіг запального процесу із переважанням зростання Т-хелперів над рівнем цитотоксичних Т-лімфоцитів і, відповідно, зростанням імунорегуляторного індексу.

У тварин, яким гострий пародонтит моделювали на тлі цукрового діабету 2 типу, зміни мали протилежний напрямок. Вміст CD-4 лімфоцитів на 2-гу добу, порівняно зі здоровими тваринами, вірогідно знизився і склав

55 % від їх рівня, що спричинилося до значного зниження імунорегуляторного індексу — відповідно до $0,97 \pm 0,04$, що склало 64 % від показника здорових тварин. На 8-му добу експерименту показник CD-4-клітин був ще меншим, становлячи 49 % від норми, а CD-8 — 81 %. Імунорегуляторний індекс знизився ще більше і склав $0,92 \pm 0,04$, що на 74 % менше, ніж у інтактних тварин.

УДК 616.742-009.24-053.8

©Ю. М. Мартиць

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Діагностика бруксизму шляхом вивчення оклюзійних контактів

Проблема діагностики, лікування та профілактики бруксизму є однією з найактуальніших в сучасній стоматології. Доведено, що формування вказаної патології зумовлене багатьма факторами, як місцевими, так і загальними.

Метою даного дослідження була діагностика бруксизму шляхом вивчення оклюзійних контактів

Об'єктом дослідження були 377 студентів стоматологічного факультету ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» у віці від 18 до 31 року (середній вік 19,9 року). Процедура дослідження включала визначення оклюзійних контактів із застосуванням оклюзійної копії.

У процесі аналізу оклюзійних контактів було виявлено, що на ВЩ кількість наявних контактів була високою і складала від 294, або 78,2 % на зубі № 17 до 374, або 99,2 % на зубі № 14. На НЩ також спостерігалась висока

кількість оклюзійних контактів (від 301, або 79,8 % на зубі № 42 до 377, або 100 % на зубі № 44). Виняток склали треті моляри (від 6,1 % до 13,8 %) та зуб № 32 (70 випадків, або 18,6 %). Найбільшу кількість відсутніх контактів було виявлено на зубі № 32 (307, або 81,6 %).

З наведених результатів видно, що, згідно з аналізом оклюзійних контактів, в оклюзії задіяні на високому рівні майже всі зуби, що не дозволяє однозначно поставити діагноз бруксизму, спираючись лише на цей метод дослідження. Також отримані дані вказують на важливу роль усіх зубів у процесі функціонування жувальної системи людини та вказує на важливість їх збереження, якісного відновлення терапевтичними засобами, адекватного протезування (в разі необхідності) та правильного розміщення в зубній дузі зі встановленням стабільних контактів у випадках ортодонтичного лікування.